

РЕШЕНИЕ

№ 12497

гр. София, 09.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 14.03.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Зорница Дойчинова

ЧЛЕНОВЕ: Диляна Николова
Геновева Йончева

при участието на секретаря Светла Гечева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **682** по описа за **2025** година докладвано от съдия Диляна Николова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл.63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

С Решение № 5019/14.11.2024г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 132-ри състав по НАХД № 8779/2024г. е отменено Наказателно постановление /НП/ № Р-10-94/31.05.2024г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор /КФН/, ръководещ Управление „Осигурителен надзор“, с което на основание чл.351, ал.4, т.2 вр. ал.1, т.2 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/ на „Пенсионноосигурително дружество Бъдеще“ АД е наложена имуществена санкция в размер на 20 000 лева за нарушение на чл.180а, ал.1 КСО.

Решението е обжалвано от административнонаказващия орган като с доводи за неправилно приложение на закона се моли за отмяната му и потвърждаване на процесното НП. Счита за неправилни изводите на решаващия съд, че санкционираното дружество не може да носи отговорност за нарушение на чл.180а, ал.1 КСО, тъй като придобитите облигации изначално не отговаряли на изискванията на чл.176, ал.1, т.9 КСО. В противоречие със закона било също и заключението на съда, че фактическият състав на нарушението изисква дължимо поведение освен от пенсионноосигурителното дружество и от емитента на облигациите.

В съдебно заседание чрез юрк.Г. моли за уважаване на жалбата и присъждане на

разноски за юрисконсултско възнаграждение за двете съдебни инстанции.

Ответникът по касационното оспорване чрез юрк.Н., моли жалбата да бъде отхвърлена и обжалваното с нея решение да бъде потвърдено. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение, че обжалваното решение е правилно и моли да бъде оставено в сила.

Административен съд София-град, IX-ти касационен състав, след като се запозна с обжалваното решение и обсъди, както наведените с касационната жалба основания, така и тези по чл.218, ал.2 АПК, намира следното:

Касационната жалба е допустима, като постъпила в законоустановения срок, подадена от лице – страна в производството и против акт, подлежащ на касационно оспорване.

Разгледана по същество касационната жалба е основателна.

След анализ и преценка на събрания по делото доказателствен материал, от въззивната инстанция е приета за установена следната фактическа обстановка:

Санкционираното дружество е собственик на „ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД - БЪДЕЩЕ“ и „УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД - БЪДЕЩЕ“.

На 21.12.2022г. „УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД - БЪДЕЩЕ“, действайки чрез „Пенсионноосигурително дружество Бъдеще“ АД, придобило от емитента „ФИНАСИТИ КЕПИТЪЛ“ АД обезпечени корпоративни облигации с ISIN код на емисия BG2100020226, регистрирана при Централния депозитар на 19.12.2022г.

С писмо от 23.01.2023г. на КФН са представени информация и документи, вкл. предложение за инвестиране на средства на „УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД - БЪДЕЩЕ“ в облигации, издадени от посочения емитент. В предложението на л.7 е вписано задължение на емитента да предприеме необходимите действия по допускане до търговия на регулиран пазар на облигациите, за което да внесе проспект за допускане до това. Вписано е задължение на емитента при неизпълнение в срок на това задължение да изкупи по искане на облигационера облигациите по емисионна стойност в 7-дневен срок от получаване на искането.

С писмо от 14.06.2023г. от „Пенсионноосигурително дружество – Бъдеще“ АД до емитента е поискана информация на какъв етап е процедурата по регистрация на регулирания пазар на облигациите, за което емитентът е поел задължение.

С писмо от 12.07.2023г. наказващият орган е поискал от жалбоподателя становище за действията на дружеството предвид бездействието на емитента да предприеме необходимите действия за допускане на облигационната емисия до търговия на регулиран пазар в срок от 6 месеца от емитиране на емисията, вкл. чрез изготвяне и внасяне в Комисията за финансов надзор за одобрение на проспект за допускане до търговия на регулирания пазар на облигациите. С писмо от 19.07.2023г. жалбоподателят подал информация до КФН, че няма информация от емитента за етапа на регистрация на закупените инструменти на регулирания пазар и дружеството възнамерява да се освободи от придобитите облигации в най-скоро време, като не са отправяни искания за обратно изкупуване и не са предприемани действия по обявяването на облигационния заем за предсрочно изискуем.

С писмо от 09.01.2024г. КФН уведомила жалбоподателя, че е в нарушение на разпоредбата на чл.180а, ал.2 КСО, доколкото „УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД - БЪДЕЩЕ“ притежава в портфейла си облигации от посочената емисия с изтекъл срок за приемане за търговия на регулирания пазар. В писмо от 16.01.2024г. жалбоподателят посочил, че е провел множество разговори с емитента за изпълнение

на задълженията, като същият е поел ангажимент за представяне на проспект за допускане до търговия на регулиран пазар на емисията незабавно.

В началото на месец януари 2024г. „УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД - БЪДЕЩЕ“ продало съответните облигации от процесната емисия.

Въз основа на горното КФН приела, че е налице бездействие на санкционираното дружество след 20.06.2023г. да регистрира за търговия на регулирания пазар придобитите от управлението от него пенсионен фонд облигации в шестмесечния срок от регистрацията на емисията.

За така установеното нарушение бил съставен АУАН, в който описаното нарушение е квалифицирано като неизпълнение на задължението по чл.180а, ал.1 КСО, въз основа на който акт е издадено процесното НП.

Същото съдът приел за незаконосъобразно издадено, тъй като санкция за нарушението по разпоредбата на чл.180а, ал.1 КСО носят пенсионноосигурителните дружества, които в хода на извършвания мониторинг върху управлението от тях фондове проявят бездействие и в 6-месечен срок не предприемат действия по привеждане на управлението активи съобразно изискванията по чл.176 и чл.179б КСО, който срок тече от датата на промяната, т.е. от деня, в който активите вече не отговарят на изискванията в цитираните разпоредби. Посочил е, че отговорността по тази разпоредба не се търси при изначално непривеждане на придобитите активи според изискванията на чл.176, ал.1, т.9 КСО, каквато е настоящата хипотеза, доколкото придобитите облигации никога не са били предложени на регулиран пазар в първоначалния 6-месечен срок, а при последващо бездействие от дружеството да се изпълнят законовите изисквания, които до деня преди началото на този 6-месечен срок, е следвало да са били налице, тъй като разпоредбата на чл.180а, ал.1 КСО говори именно за промяна в законосъобразността.

На следващо място съдът е приел незаконосъобразност на процесното НП поради това, че поведението на дружеството от обективна страна не се явява административно нарушение, тъй като разпоредбата на чл.176, ал.1, т.9 КСО вменява задължение за пенсионноосигурителното дружество да инвестира средства само в обезпечени корпоративни облигации, за които в решението на общото събрание на акционерите и в предложението за сключване на облигационен заем е поето задължение да се иска приемане и да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в срок не по-дълъг от шест месеца от издаването им, т.е. приел е, че за да е налице нарушение, законодателят изисква кумулативното наличие, от една страна, на бездействие от страна на фонда, по изискване в предложението за сключване на облигационен заем да бъде поето задължение от страна на емитента да поиска и да бъдат приети за търговия на регулиран пазар и от друга, фактическо неприемане на облигациите за търговия на регулиран пазар през шестте месеца, следващи издаването им.

Решението е неправилно.

Съгласно чл.121, ал.1 и ал.2 КСО пенсионноосигурителното дружество е акционерно дружество, лицензирано по реда на този кодекс и регистрирано по Търговския закон или по законодателството на друга държава членка, което има предмет на дейност единствено допълнително пенсионно осигуряване. Според чл.133 КСО допълнителното задължително пенсионно осигуряване се осъществява чрез участие в универсални и/или професионални пенсионни фондове, които се учредяват и управляват от лицензирани по реда на този кодекс пенсионноосигурителни дружества

като универсалните и професионалните пенсионни фондове се представляват при взаимоотношенията си с трети лица единствено от лицензирани пенсионноосигурителни дружества. Пенсионноосигурителните дружества и универсалните и професионалните пенсионни фондове са отделни юридически лица като пенсионноосигурителните дружества могат да учредяват и да управляват само един универсален и един професионален пенсионен фонд.

Според чл.134 КСО пенсионноосигурителното дружество отговаря имуществено пред осигурените лица и пенсионерите за загуби, настъпили в резултат на недобросъвестно изпълнение на неговите задължения по отношение управлението и представляването на съответните пенсионни фондове и фондове за извършване на плащания. Пенсионните фондове и фондовете за извършване на плащания не отговарят с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на учредилите ги дружества, както и за загуби от дейността на пенсионноосигурителното дружество, което ги управлява и представлява.

Съгласно чл.175 КСО, пенсионноосигурителното дружество инвестира средствата на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания в съответствие с дългосрочните интереси на осигурените лица и пенсионерите и при спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация. При инвестирането на средствата на фондовете по ал.1 пенсионноосигурителното дружество е длъжно да изпълнява инвестиционната политика на всеки управляван фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и правилата на всеки фонд за извършване на плащания с оглед постигане на инвестиционните му цели, както и да спазва инвестиционните ограничения, предвидени в политиката, съответно в правилата, в този кодекс и в актовете по прилагането му; спазва правилата за управление на риска на съответния фонд и да управлява риска, като постоянно наблюдава и оценява всяка инвестиция; третира равностойно и справедливо фондовете, които управлява; предприема всички необходими действия, за да получи възможно най-добрия резултат за всеки управляван от него фонд, като взема предвид цената, разходите, срока, вероятността от изпълнение и сетълмент, обема и вида на сделката и всяко друго обстоятелство, свързано с нейното изпълнение.

Според чл.176 КСО пенсионноосигурителното дружество може да инвестира средствата на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване само във:

1. дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от: а) държава членка, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка; б) Европейската централна банка или от Европейската инвестиционна банка; в) трета държава, определена с наредба на комисията, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка, които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса, или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен; г) трета държава извън посочените в буква "в", задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка, които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка; д) международни финансови организации, като в този случай ценните книжа трябва да имат инвестиционен кредитен рейтинг;
2. облигации, издадени от: а) орган на местната власт на държава членка; б) орган на местната власт на трета държава, определена с наредба на комисията, като в този случай облигациите трябва да имат инвестиционен кредитен

рейтинг и да са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса, или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен; в) орган на местната власт на трета държава, извън посочените в буква "б", като в този случай облигациите трябва да имат инвестиционен кредитен рейтинг и да са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка; 3. корпоративни облигации, издадени или гарантирани от банки с над 50 на сто държавно участие, получили разрешение за извършване на банкова дейност съгласно законодателството на държава членка, с цел финансиране на дългосрочни и средносрочни инфраструктурни проекти, за които в решението на общото събрание на акционерите и в предложението за сключване на облигационен заем е поето задължение да се иска приемане и да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в държава членка в срок не по-дълъг от 6 месеца от издаването им; 4. корпоративни облигации, приети за търговия на: а) регулиран пазар в държава членка; б) официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, като облигациите трябва да имат инвестиционен кредитен рейтинг; 5. влогове в банки с минимален кредитен рейтинг, които имат право да извършват дейност на територията на държава членка; 6. акции, различни от акции на предприятие за колективно инвестиране, както и в права или варанти по тях: а) търгувани на регулиран пазар в държава членка; б) търгувани на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, като акциите трябва да са включени в индекси на тези пазари; в) привилегирани акции на емитент, чиито акции са включени в индексите по буква "б"; 7. акции, предлагани при условията на първично публично предлагане по законодателството на държава членка, за което е одобрен и публикуван проспект, предвиждащ задължение да се иска приемане на акциите и те да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в държава членка в срок не по-дълъг от 12 месеца от издаването им; 8. облигации, предлагани при условията на първично публично предлагане по законодателството на държава членка, за което е одобрен и публикуван проспект, предвиждащ задължение да се иска приемане на облигациите и те да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в държава членка в срок не по-дълъг от 12 месеца от издаването им; 9. обезпечени корпоративни облигации, за които в решението на общото събрание на акционерите и в предложението за сключване на облигационен заем е поето задължение да се иска приемане и те да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в срок, не по-дълъг от 6 месеца от издаването им, и за които е предвидено да бъдат съответно прилагани изискванията на Закона за публичното предлагане на ценни книжа относно довереника на облигационерите и обезпечаване на публична емисия облигации; 10. покрити облигации по чл. 2 от Закона за покритите облигации извън включените по т.4; 11. акции на: а) дружество със специална инвестиционна цел, лицензирано по реда на Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, както и в права по § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, издадени при увеличаване на капитала на дружеството; б) предприятие за колективно инвестиране, чийто изключителен предмет на дейност е инвестиране в недвижими имоти, получило разрешение за извършване на дейност съгласно законодателството на държава членка, върху което се осъществява надзор, и които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка; 12. акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема със седалище в

държава членка или в трета държава, определена с наредба на комисията; 13. акции и/или дялове на алтернативни инвестиционни фондове, управлявани от лице, получило разрешение съгласно изискванията на Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ, L 174/1 от 1 юли 2011 г.); 14. инвестиционни имоти в държава членка.

В конкретния случай отговорността на дружеството е ангажирана за това, че е инвестирало средствата на „Универсален пенсионен фонд „Бъдеще““ в обезпечени корпоративни облигации на „ФИНАСИТИ КЕПИТЪЛ“ АД, но същите не са приети за търговия на регулиран пазар в 6-месечен срок от издаването им, с което е нарушило изискването на чл.176, ал.1, т.9 КСО относно вида на ценните книжа, в които могат да бъдат инвестирани средствата на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Според посочената разпоредба, дружеството може да инвестира средствата на управлението от него фонд в обезпечени корпоративни облигации, за които в решението на общото събрание на акционерите и в предложението за сключване на облигационен заем е поето задължение да се иска приемане и те да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в срок, не по-дълъг от 6 месеца от издаването им, и за които е предвидено да бъдат съответно прилагани изискванията на Закона за публичното предлагане на ценни книжа относно довереника на облигационерите и обезпечаване на публична емисия облигации;

Установено е по делото, че обезпечените корпоративни облигации на „ФИНАСИТИ КЕПИТЪЛ“ АД с ISIN код на емисия BG2100020226, регистрирана при Централния депозитар, са издадени на 19.12.2022г., съответно 6-месечният срок за приемането им на регулирания пазар изтича на 19.06.2023г. Установено е също така, че до изтичането на този срок, а и след него, санкционираното дружество не е предприело действия за отправяне на искания до емитента за изкупуване на ценните книжа /писмо вх.№ РГ-12-9-2/19.07.2023г./. Също така не е предприело действия по обявяването на облигационния заем за предсрочно изкупуем.

Разпоредбата на чл.180а, ал.1 КСО вменява в задължение на пенсионноосигурителните дружества да следят ежедневно за спазване на изискванията на чл.176 и чл.179б, на инвестиционната политика на управлението от тях фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване и на правилата на фонда за извършване на плащания. В случай, че придобити активи престанат по обективни причини да отговарят на посочените изисквания, пенсионноосигурителното дружество е длъжно да уведоми КФН в 14-дневен срок от датата на промяната и да приведе активите на фонда в съответствие с тези изисквания в 6-месечен срок от датата на промяната.

С оглед тази разпоредба санкционираното дружество е било длъжно да приведе активите на фонда в съответствие със законовите изисквания в 6-месечен срок от датата на промяната – датата, на която придобитите активи са престанали да съответстват на изискването по чл.176, ал.1, т.9 КСО - 20.06.2023г., като 6-месечният срок с оглед тази дата изтича на 20.12.2023г.

Установено е по делото, че процесните облигации са продадени на 18.01.2024г., 29.01.2024г. и 30.01.2024г., т.е. към изтичане на 6-месечния срок по чл.180а, ал.1 КСО е продължавало да притежава процесните ценни книжа, с което не е изпълнило законовото си задължение.

Не се споделя изводът на решаващия съд, че дружеството не следва да носи отговорност за това бездействие, тъй като разпоредбата е относима само към ценни книжа, които след придобиването им са престанали по обективни причини да отговарят на законовите изисквания, а настоящият случай не е такъв, защото процесните книжа въобще не са били предлагани на регулиран пазар. Чл.176, ал.1, т.9 КСО касае придобиване на ценни книжа под условие – емитентът се задължава да предложи книгата на регулирания пазар в 6-месечен срок от издаването им, като ако той не изпълни поетото задължение във връзка с продажбата, пенсионноосигурителното дружество е длъжно да предприеме действия по възстановяване на средствата, вложени в тези ценни книжа като обяви облигационния заем за предсрочно изискуем или като продаде ценните книжа. В този смисъл не може да се твърди, че изначално придобитите от дружеството ценни книжа не отговарят на изискванията на чл.176, ал.1, т.9 КСО, тъй като никога не са били предлагани на регулирания пазар – разпоредбата не поставя такова условие. Съответно дружеството не може да бъде освободено от отговорност поради това, че емитентът не е предложил книгата на регулирания пазар в 6-месечен срок от регистрирането им при Централния депозитар. По същество не и за това е ангажирана административнонаказателната му отговорност. Дружеството е санкционирано за това, че не е предприело действията по чл.180а, ал.1 КСО в 6-месечен срок от датата, на която придобитите ценни книжа са престанали да отговарят на условието по чл.176, ал.1, т.9 КСО.

Въз основа на горното съдът в настоящия му състав приема, че „Пенсионноосигурително дружество Бъдеще“ АД е осъществило вмененото му нарушение на чл.180а, ал.1 КСО, за което правилно е санкционирано по чл.351, ал.4, т.2 вр. ал.1, т.2 КСО.

При този извод следва обжалваното решение да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго, с което процесното НП да бъде потвърдено като законосъобразно издадено.

При този изход на спора в полза на КФН следва да бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение за двете съдебни инстанции в общ размер на 160 лева, определен на основание чл.27е НЗПП, вр. чл.37 ЗПП, вр. чл.63д ЗАНН, с оглед липсата на фактическа и правна сложност на делото.

Водим от горното, Административен съд София-град, IX-ти касационен състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 5019/14.11.2024г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 132-ри състав по НАХД № 8779/2024г. и вместо това постановява:

ПОТВЪРЖДАВА Наказателно постановление № Р-10-94/31.05.2024г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор,

ръководещ Управление „Осигурителен надзор“, с което на основание чл.351, ал.4, т.2 вр. ал.1, т.2 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/ на „Пенсионноосигурително дружество Бъдеще“ АД е наложена имуществена санкция в размер на 20 000 лева за нарушение на чл.180а, ал.1 КСО.

ОСЪЖДА „Пенсионноосигурително дружество Бъдеще“ АД да заплати на Комисията за финансов надзор сумата в размер на 160 /сто и шестдесет/ лева, представляваща разноски по производството.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

1.

2.